

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 27 maja 2013 r.

DOLiS/DEC- 586/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 t. jedn.), oraz art. 12 pkt 2, art. 22 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2, art. 32 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po rozpoznaniu wniosku Pana L. F., o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 19 listopada 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-1154/12/70237,70239), w przedmiocie skargi na przetwarzanie jego danych osobowych przez L. Spółka Akcyjna., Oddział w Polsce,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana L. F., zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez L. Spółka Akcyjna, Oddział w Polsce, zwaną dalej także Spółką, w tym także w celach marketingowych pomimo złożenia przez niego sprzeciwu wobec powyższego.

W treści swojej skargi Skarżący wskazał, iż „firma znając mój sprzeciw i nie mając mojej zgody w dalszym ciągu przechowuje i przetwarza moje dane osobowe, na pewno w celach marketingowych (...)”. Skarżący zakwestionował przede wszystkim legalność informowania go przez Spółkę drogą e-mailową, tj. przesyłania mu wiadomości o treści marketingowej. Ponadto w treści skargi Skarżący zwrócił się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, zwanego dalej także Generalnym Inspektorem, o nałożenie na Spółkę „obowiązku usunięcia z bazy

danych klientów i wszystkich zasobów informacyjnych towarzystwa ubezpieczeniowego moich danych osobowych oraz nie przekazywania ich komukolwiek. Stosownych sankcji za rażące naruszenia obowiązującego w Polsce prawa i wykorzystywania moich danych osobowych w celach marketingowych (...)

W celu rozpatrzenia przedmiotowego wniosku Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił następujące okoliczności faktyczne.

1. Skarżący w dniu [...] października 2009 r. zawarł ze Spółką umowę ubezpieczenia OC, AC, NNW dotyczącą pojazdu Peugeot 308. Następnie w dniu [...] października 2009 r. zawarł kolejną umowę ubezpieczenia OC, AC, NNW tego pojazdu w P. S.A. Wobec czego Skarżący zwrócił się do Spółki, aby rozwiązać ww. umowę ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia w zakresie ubezpieczeń dobrowolnych, tj. AC, NNW została zgodnie z dyspozycją Skarżącego rozwiązana z dniem 9 listopada 2009 r., po otrzymaniu oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Natomiast w zakresie ubezpieczenia obowiązkowego (OC) Spółka odmówiła Skarżącemu zawarcia porozumienia w sprawie rozwiązania umowy ubezpieczenia OC, gdyż samochód Skarżącego przez jeden dzień byłby bez ochrony ubezpieczeniowej (umowa z P. S.A. została zawarta w dniu [...] października 2009 r., a rejestracja samochodu nastąpiła w dniu [...] października 2009 r.).
2. Pismem z dnia [...] września 2010 r. Skarżący złożył sprzeciw wobec przetwarzania jego danych osobowych w celach marketingowych przez Spółkę. W treści tego pisma zażądał ponadto usunięcia wszystkich jego danych osobowych ze zbioru danych Spółki.
3. Spółka aktualnie nie przetwarza danych osobowych Skarżącego (w tym jego adresu poczty elektronicznej) w celach marketingowych. Aktualnie Spółka przetwarza dane osobowe Skarżącego wyłącznie w celach archiwalnych.
4. W wyjaśnieniach odebranych od Spółki przez Generalnego Inspektora zostało wskazane, iż cyt. „wysłanie przez L. w dniu [...] kwietnia 2011 r. listu z reklamą usług L. na adres poczty elektronicznej Ubezpieczającego [tu: Skarżącego] było przypadkowe i wynikało z błędnej konfiguracji przez pracownika L. zapytania do systemu informatycznego L. (tzw. query). W systemie informatycznym T. służącym do obsługi umów ubezpieczenia prawidłowo oznaczono, że dane osobowe Ubezpieczającego nie powinny być przetwarzane do celów marketingowych, w tym że nie wyraził on zgody na użycie jego adresu e-mail. Błąd polegał na tym, że mimo prawidłowego (zgodnego z żądaniem Ubezpieczającego) oznaczenia zgód na przetwarzanie danych osobowych w systemie T, błędne zapytanie zgłoszone elektronicznie do tego systemu wygenerowało automatyczną odpowiedź, że Ubezpieczający wyraził zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych w postaci adresu e-mail. Po kontakcie ze strony Ubezpieczającego w dniu [...] kwietnia 2011 r. jego adres e-mail został usunięty z systemu T (...)

Na podstawie poczynionych ustaleń w dniu 19 listopada 2012 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną (znak: DOLiS/DEC-1154/12/70237,70239) mocą której odmówił uwzględnienia wniosku.

W dniu [...] listopada 2012 r. (w terminie ustawowym) do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek Skarżącego o ponowne rozpatrzenie sprawy. W treści pisma Skarżący podniósł, iż „oczekuję od Głównego Inspektora nałożenia na wymieniony zakład ubezpieczeń: 1. Obowiązku usunięcia z bazy danych klientów i wszystkich zasobów informacyjnych towarzystwa ubezpieczeniowego moich danych osobowych oraz nie przekazywania ich komukolwiek. 2. Adekwatnych sankcji za rażące naruszenie obowiązującego w Polsce prawa ustawy O Ochronie Danych Osobowych oraz zlekceważenie żądania właściciela, które przekazał firmie na piśmie o usunięcie jego danych z bazy informacyjnej zakładu ubezpieczeniowego, co bezspornie udowodniono”.

Po ponownym rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji Generalnego Inspektora z dnia 19 listopada 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-1154/12/70237,70239) jest prawidłowe.

Na wstępie, w ocenie Generalnego Inspektora ponownie zasygnalizować należy, iż w niniejszej sprawie organ dokonał na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego oceny legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego, natomiast nie badał kwestii istnienia lub nieistnienia stosunku zobowiązaniowego pomiędzy Skarżącym, a Spółką. Takie sprawy, zgodnie z ustawą z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), są sprawami cywilnymi i powinny być rozpatrywane w postępowaniach prowadzonych przez sądy powszechne. Organ ochrony danych osobowych, działając na podstawie i w granicach ustawowych kompetencji przyznanych mu ustawą o ochronie danych osobowych badał, czy u podstaw przetwarzania przez Spółkę danych osobowych Skarżącego znajduje się jedna z przesłanek legalizujących przetwarzanie danych osobowych określonych w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej również ustawą. Zgodnie z treścią art. 23 ust. 1 ustawy przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez

administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5).

Mając na uwadze powyższe, podkreślić należy, że do kompetencji Generalnego Inspektora nie należy ocena zasadności odmowy przez Spółkę zawarcia porozumienia w sprawie rozwiązania zawartej w dniu [...] października 2009 r. umowy ubezpieczenia OC.

Analizując ustalony w sprawie stan faktyczny, ponownie podkreślić należy, że Spółka przetwarza obecnie dane osobowe Skarżącego w celach archiwalnych. Wobec czego przesłanką aktualnie legalizującą przetwarzanie danych osobowych Skarżącego jest art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym na podstawie art. 436 i art. 822, w zw. z art. 442¹ § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. nr 16, poz. 93 z późn. zm.). W przypadku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej Spółka jako ubezpieczyciel bowiem dopowiada za ewentualne szkody wyrządzone osobom trzecim, za które odpowiedzialność ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony. Roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega bowiem przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia – termin ten nie może być dłuższy jednak niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie.

Odnosząc się do zarzutów Skarżącego w zakresie usunięcia przez Spółkę jego danych osobowych przetwarzanych w celach marketingowych, wskazać należy, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy, każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania jej danych w przypadkach wymienionych w art. 23 ust. 1 pkt 4 i 5, gdy administrator danych zamierza je przetwarzać w celach marketingowych lub wobec przekazywania jego danych osobowych innemu administratorowi danych (pkt 8). W myśl art. 32 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych, w razie wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, dalsze przetwarzanie kwestionowanych danych jest niedopuszczalne. Administrator danych może jednak pozostawić w zbiorze imię lub imiona i nazwisko osoby oraz numer PESEL lub adres wyłącznie w celu uniknięcia ponownego wykorzystania danych tej osoby w celach objętych sprzeciwem.

W związku z powyższym, ponownie podkreślenia wymaga, że z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wynika, że Skarżący złożył sprzeciw wobec przetwarzania jego danych w celach marketingowych. Administrator danych wobec składania przez Skarżącego oświadczeń woli typu „zrywam z wami wszelkie kontakty” uznał, iż Skarżący nie życzy sobie kontaktowania się z nim ze strony Spółki. Pomimo powyższego do Skarżącego została skierowana informacja marketingowa zawarta w treści maila. Jak zostało wskazane w wyjaśnieniach Spółki, wysłanie tego listu przez Spółkę w dniu [...] kwietnia 2011 r. z reklamą jej usług na adres poczty elektronicznej Skarżącego było przypadkowe i wynikało z błędnej konfiguracji zapytania dokonanego przez pracownika Spółki do systemu informatycznego L. (tzw. query).

W systemie informatycznym T. służącym do obsługi umów ubezpieczenia prawidłowo oznaczono, że dane osobowe Skarżącego nie powinny być przetwarzane do celów marketingowych, w tym że nie wyraził on zgody na użycie jego adresu e-mail. Ponadto Spółka wskazała, iż aby uniknąć podobnej pomyłki w przyszłości w dniu [...] kwietnia 2011 r. adres e-mail Skarżącego został usunięty z systemu T. W związku z powyższym w ocenie Generalnego Inspektora, nie ma podstaw by uznać, że Spółka nadal przetwarza dane osobowe Skarżącego w celach marketingowych, sam Skarżący także nie przedstawił żadnych dowodów na potwierdzenie powyższego.

Reasumując, Generalny Inspektor, podtrzymuje swoje stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym aktualnie Spółka przywróciła stan zgodny z prawem i zaprzestała przetwarzania danych osobowych Skarżącego w celach marketingowych, a także podjęła działania mające na celu niedopuszczenie do podobnych uchybień w przyszłości, a nadto przetwarzanie danych Skarżącego w celach archiwalnych wypełnia przesłankę legalizującą określoną w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. Z tego względu wydanie decyzji nakazującej usunięcie uchybień nie znajdowałoby uzasadnienia w treści art. 18 ustawy, w myśl którego w przypadku naruszenia przepisów tej ustawy Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem.

Odnosząc się do żądania Skarżącego w przedmiocie „nałożenia (...) adekwatnych sankcji za rażące naruszenie obowiązującego (...) prawa”, podkreślenia wymaga, że stosownie do zakresu kompetencji wskazanego w art. 12 pkt 1-7 ustawy o ochronie danych osobowych, organ ten nie jest umocowany do nakładania jakichkolwiek sankcji, w szczególności do kompetencji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych nie należy prawna kwalifikacja znamion czynu zabronionego. To organy ścigania właściwe są do merytorycznego rozpoznania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, a Generalny Inspektor nie może rozstrzygać kwestii należących do kompetencji innych organów przyznanych im na podstawie odrębnych przepisów prawa. Takie stanowisko potwierdza orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 19 lipca 2001 r. (sygn. akt II SA 2702/00) stwierdził, iż : „osoba dochodząca ochrony swych praw w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GIODO w administracyjno-prawnych formach postępowania. (...) Przepis art. 19 ustawy nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie (...) Decyzja o zawiadomieniu nie nosi jednak cech decyzji administracyjnej o jakiej mowa w art. 104 i nast. K.p.a.”. Niezależnie od powyższego wskazać należy, że jeżeli zdaniem Skarżącego w wyniku działań Spółki, której dotyczy niniejsze postępowanie doszło do wypełnienia przesłanek czynu zabronionego, może on samodzielnie wystąpić z takim zawiadomieniem do właściwych organów.

Skierowanie przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa jako należące do autonomicznych kompetencji organu, może być realizowane z urzędu, a nie na wniosek osób zainteresowanych.

Podsumowując, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji administracyjnej z dnia 19 listopada 2012 r. jest prawidłowe i nie ma podstaw do jej uchylecia.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).